

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

צעירי אגודת חב"ד
679 סניפים, בתי חב"ד,
ברחבי הארץ

יש חדש

מסע לכינוס השלוחים

לקראת הכינוס העולמי של שלוחי חב"ד, שיתקיים בניו יורק בסוף החודש, מקיימים כמה בתי חב"ד בישראל מסע לידידי בתי חב"ד. המשתתפים יתפללו בציון הקדוש, יסיירו במרכז חב"ד העולמי, יטעמו מהכינוס של השלוחים, ויוכלו לבקר גם במוקדי תירות. פרטים בטל' 054-4262074.

הנשמה של מרחשוון

הופיע המגזין החודשי לקהל מקורבי בתי חב"ד בארץ: 'נשמה' לחודש מרחשוון. בין הכתבות במגזין: החזאי הוותיק נחום מליק מספר על הקשר היהודי לעבודת החזנות ומספק הצצה לתחזית לחורף הקרוב; זוויות מפתיעות על מערת המכפלה; וסיפורו המפתיע של הרוכב המקצועי שרון הרשקו.

חדש בנוף הגליל

נחנך בניין חדש לתלמוד תורה חב"ד בנוף הגליל. בית הספר הוותיק שייך לרשת החינוך 'אוהלי יוסף יצחק', וקולט מדי שנה מאות תלמידים מכל שכבות האוכלוסייה. הסרט נגזר בין השאר בידי שרת החינוך הד"ר שאשא ביטון, ראש העיר רונן פלוט, ומנהלת מחוז הצפון הד"ר אורנה שמחון.

זמני השבוע

יחוללים ת"א חיפה נארבע אילת ניו יורק	6:08	5:58	5:57	5:46	5:57	5:35
בניית השבת	7:05	6:53	6:54	6:53	6:54	6:52
צאת השבת						

ערכת התוכן של חב"ד

מינוי עד הבית
073-3943399
chabad4u.org.il
או חפשו בנגיל 'מגזין נשמה'

שיחת השבוע הוא גיליון לכל יהודי, המופץ בכל רחבי הארץ והעולם. נוסד בשנת תשמ"ז (1986) בידי הרב יוסף יצחק אהרונוב

עורך: מנחם ברוד

יוצא לאור על ידי: המרכז לעזרי שלוחות
ת"ד 1122 כפר חב"ד 6084000
דוא"ל: chabad@chabad.org.il
אתר: www.chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

אלה לא החיים שלך

חז"ל קבעו "על כורחך אתה חי" – החיים אינם מסורים בידך. כל עוד הבורא נותן לך חיים, עליך לחיות ולמלא את תפקידך בעולם, גם אם קשה לך

"שַׁעַל כְּרַחֲךָ אֶתְּה נּוֹצֵר, וְעַל כְּרַחֲךָ אֶתְּה נּוֹלֵד, וְעַל כְּרַחֲךָ אֶתְּה מֵת, וְעַל כְּרַחֲךָ אֶתְּה עֹתִיד לֵיתֵן דִּין וְחֶשְׁבוֹן לְפָנַי מְלֶכְךָ הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשִׁים בְּרוּךְ-הוּא"

"ובחרת בחיים" – בכל מקרה ובכל מצב (משנה אבות, סוף פרק ד)

אחרי החטא שעשה, שאין לו כפרה. ההכרעה המקובלת היא להתיר אמירת קדיש, בעיקר כדי שלא להוסיף על סבלה של המשפחה, ועדיין עצם הדיון מצמרר!

תפיסה זו נובעת מההכרה שהאדם איננו אדון על חייו. המחשבה 'אלה החיים שלי' מנוגדת בתכלית לאמונת היהדות. חז"ל קבעו "על כורחך אתה חי" – החיים אינך שלך ואינם מסורים בידך. כל עוד הבורא נותן לך חיים, עליך לחיות ולמלא את תפקידך בעולם, גם אם קשה לך וגם אם אתה מתמודד עם סבל.

מעשה מטופש

התאבדות היא מעשה מטופש לגמרי גם מבחינה תועלתנית. הדבר משול לאדם שנמלט משוטר בניסיון לחמוק מדוח על מהירות, ובסוף מוצא את עצמו עומד לדין על נהיגה עבריינית שגרמה לתאונה קטלנית. כך האיש הזה רצה להיפטר מסבל מסוים, אבל הוא יעמוד לדין בעולם הבא וייענש עונש קשה לאין ערוך.

כך אמרו חז"ל (אבות סוף פרק ד): "ואל יבטיחך יצרך שהשאלו בית מנוס לך... על כורחך אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדושים ברוך-הוא". יש לפעמים קשיים בחיים, וצריך להתמודד איתם, ובמידת הצורך לבקש עזרה. הבריחה אל השאלו איננה אופציה בשום מקרה ובשום מצב. ובחרת בחיים!

הנטייה האנושית הטבעית היא לראות מעשה רצח בכל החומרה. מי ששפך את דמו של הזולת לא יזכה לח' מלה ולגילויי הבנה ל'קשייו' ול'מצוקתו' שגרמו לו ליטול חיים. שמו ייזכר לעולם כמי שעשה מעשה נפשע, שאין לו מחילה וכפרה.

לעומת זה, מעשה התאבדות זוכה לעיתים להתייחסות אחרת. לצד הזעזוע מתחילים דיבורים על המצוקה שהאיש היה שרוי בה, על קשיי חייו, על ההתמודדויות שלו, על חוסר יכולתו לשאת את סבלו וכדומה. היחס כלפיו סלחני יותר.

גישה הפוכה

ואולם היהדות תופסת את הדברים הפוך לחלוטין. היחס ל'מאבד עצמו לדעת' חמור בהרבה מהיחס לרוצח. על רוצח לא נאמרו הדברים הקשים שנקבעו לגבי מתאבד: "המאבד עצמו לדעת – אין מתעסקין עימו לכל דבר, ולא מתאבלין עליו, ולא מספידין אותו" (רמב"ם הלכות אבל פרק א, הלכה ט).

אמנם פוסקי ההלכה בדורות שלאחר מכן נטו להקל, והתירו להתאבל על המתאבד, וזאת מפני הספק שאולי התחרט ברגע האחרון וחזר בתשובה, או מפני צערם הנורא של בני משפחתו; אך עדיין הדברים החמורים שנאמרו בעניין זה מלמדים עד כמה היהדות רואה מעשה כזה בחומרה הגדולה ביותר.

אחרי המבול הזהיר הקב"ה את נח ובניו באיסור על רצח, אך קודם שנאמר האיסור לשפוך את דם הזולת מופיע האיסור החל על האדם לפגוע בעצמו: "וְאָזְ אֶת דְּמֹמְךָ לְנַפְשְׁתְּךָ אֲדָרֶשׁ" – "זה ההורג עצמו" (רמב"ם הלכות רוצח ושמירת נפש פרק ב, הלכה ג).

המאבד עצמו לדעת הוא בכלל מי שאין להם חלק לעולם הבא. אפילו יש בפוסקים דיון אם מותר לומר עליו קדיש. אחד הנימוקים לאי אמירת קדיש הוא שהדבר לא יועיל לנשמתו,

המבול יצר עולם של תשובה

אלא שאצל נח היו שתי תקופות – קודם המבול, שאז לא הייתה קיימת אפשרות התשובה, ואחרי המבול, לאחר שהעולם הזדכך ונפתחה לפניו האפשרות לשוב בתשובה. לכן קודם לכן לא הצליח נח ללמד זכות על אנשי דורו, כי כדי ללמד זכות על הזולת צריך האדם לחוות בעצמו את העניין. רק אחרי המבול הצליח נח להשיג מעלה זו.

איך לשפוט

מכאן עלינו ללמוד איך צריך להתייחס ליהודי שני. מי שמוכיח את הזולת או מבקר אותו על מעשיו, צריך למצוא בעצמו נקודת חיבור עם מצבו, ורק מתוך חוויה אישית דומה יוכל להעריך באמת את גודל הניסיון ואת מצבו של הזולת. מי שלא חווה זאת בעצמו, יתקשה ללמד זכות על אחרים.

כך ינהג המלך המשיח, שעליו נאמר "וְשָׁפֵט בְּצִדְקָה דְּלִים", היינו שימצא זכות גם על מי ששוריים במצב של 'דלים', ויעורר את כולם לשוב בתשובה.

(תורת מנחם, כרך כט, עמ' 159)

אמרת השבוע

להתמסר לנפשות

רבי יצחק מלובאוונה היה תלמידם של רבי שלמה מקרלין ורבי מרדכי מנשכיז. בתחילה עסק במסחר ונעשה עשיר. לימים הסתבך בעסקות כושלות והפסיד את כל ממונו.

בבואו לנשכיז ראה רבו כי הוא שרוי בצער. אמר לו: "על מה אתה מצטער? על הפסד הממונך? והלא התורה אומרת 'ואך את דמכם לנפשותיכם אדרוש' – הקב"ה לוקח ממך את הדמים, הכסף, כדי שתוכל להתמסר לנפשות ישראל, להדריכם ולהתפלל בעבורם. ואם אתה שואל ממה תתפרנס, התורה ממשיכה: 'מיד כל חיה אדרשנו ומיד האדם' – הקב"ה ישלח לך את פרנסתך מידי בניאדם ואפילו מבעלי-חיים".

שמע רבי יצחק בקול רבו ונעשה מורה דרך לרבים וגם התפרנס בכבוד.

פתגם חסידי

"על דור המבול נאמר 'וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ לְפָנַי הָאֱלֹקִים, וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ חָמָס'. רק אלוקים הכיר בשחיתות של בני-האדם, שכן הללו עשו עצמם כאילו הם צדיקים" (רבי משה יחיאל מאזרוב)

הלוא הוא חטא ומרד בבורא, ומכאן שאין עליו עול מלכות שמיים. לכן חייב להיות זיכרון מסוים של העולם, שאז גם אחרי החטא והמרידה יתעורר האדם לשוב בתשובה. מצב כזה לא היה קודם המבול.

המבול יצר מציאות חדשה, המוגדרת 'עולם חדש', כפי שנאמר על נח ש"ראה עולם חדש" (בראשית רבה ל,ח). כחלק מזה הוענקה היכולת לשוב בתשובה. לשם כך נדרשה מחיקת העולם הקודם, על-ידי המבול, שטיהר וזיכך את העולם, ויצר חידוש – עולם שיש בו אפשרות לשוב בתשובה, ועד ליכולת להפוך זדונות לזכויות.

שני נח'

על-פי זה יובן גם היחס הכפול כלפי נח עצמו. לפעמים מציינים את החיסרון של נח, כפי שהזוהר (חלק א ז,ב) אומר שהמבול נקרא על שמו 'מי נח' ("כי מי נח זאת לי אשר נִשְׁכַּעְתִּי מִעֲבֹר מִי נח עוד על הארץ" – ישעיה נד,ט), מפני שלא התפלל על בני דורו. ולעיתים מציינים את הביטוי 'מי נח' למעליותא, כביטוי של העולם שיהיה בזמן הגאולה, עולם של מנוחה ונחת.

מאת הרב אליעזר ברוך, רב כרמי יוסף | העורב והיונה

מן המעיין

שליח מתאים

"וישלח את העורב ויצא יצוא ושוב עד יבושת המים מעל הארץ" (בראשית ח,ז). מדוע לא שלח מייד את היונה אלא הקדים ושלח את העורב? אלא שהמבול בא לעולם בשל הרשעים, ולכן כשרצה נח לדעת אם המבול פסק היה צריך לברר אם עדיין יש רשעים בעולם. לשליחות כזאת אין היונה התמימה מתאימה, שכן אפשר לרמות אותה ולהערים עליה, אבל העורב יודע להכיר את בני מינו. (הרב צבי-הירש ברלין)

עורבא פרח

"ולא הלך בשליחותו" (רש"י). בש"ס מצינו כמה פעמים שכאשר אמורא אחד שואל את השני דבר מה, והוא רוצה להתחמק מלהשיב, אומר לו: "עורבא פרח", ורש"י מפרש – "השיאו לדבר אחר". מה שורש המליצה הזאת? אלא הכוונה היא, כשם שהעורב לא הביא שום תשובה לנח, כך אל לך לצפות לתשובה ממני.

(רבי חיים סולובייצ'יק)

עד תשבי

שלא הלך בשליחותו עד זמנו של אליהו כשהסתתר בנחל פְּרִית, ושם נאמר (מלכים א' ז,ו) "והעורבים מביאים לו לחם ובשר". והרמז – "עד יבשת", בהיפוך סדר האותיות – 'תשבי', היינו אליהו.

(תוספות הרא"ש)

אומץ לב

"והנה עלה זית טרף בפיה" (בראשית ח,יא). רש"י מפרש: "אמרה, יהיו מזונותי מרורים כזית בידו של הקב"ה ולא מתוקים כדבש בידי בשר ודם". מכאן ידע נח ש"קלו המים מעל הארץ", שהמבול חלף. אילולא כן, לא הייתה היונה מדברת באומץ לב כזה. מילים כמו "היו מזונותי מרורים כזית" אינן נאמרות אלא בשעה שהפרנסה מובטחת, כשאין עוד צורך להזדקק לזולת.

(ביכורי אביב)

ייחודו של הזית

כידוע, עיקר חטאו של דור המבול היה "ותישחת הארץ". על כך אומרים חז"ל שלא רק בני-האדם, אלא כל בעלי-החיים, ואפילו האילנות, נזקקו מין לשאינו מינו. לכן, כסימן וכהוכחה שפסק המבול, הביאה היונה עלה זית בפיה, שכן, כנאמר בירושלמי, עץ הזית הוא היחיד מבין העצים שאינו מקבל הרכבה ואינו מתדבק בשאינו מינו.

(מאוצרנו הישן)

דבש ועוקץ

להיות נצרך בפרנסה לבשר ודם הרי זה כמו לבקש דבש אצל הדבורה: עד שאתה מקבל ממנה את מעט הדבש – אתה חשוף לעקיצותיה וסובל ייסורים וצער.

(רבי נפתלי מרופשיץ)

ראיית הנולד

השמועה על האסון התפשטה במהירות. תושביה היהודים של העיר דווינסק (כיום דאונגפילס בלטווייה) כאבו את כאבה של האישה הצעירה, שעולמה חרב עליה פתאום.

הכול החל בעקבות חובת הגיוס שהוטלה על הצעירים. בגורלם של בני העיר דווינסק עלה לשרת באזור הקוקוז, על גבול טורקיה.

צעיר יהודי, מבני העיר, קיבל צו התייצבות לצבא. הוא ארז תרמיל, נפרד מאשתו ומילדיו ויצא ללשכת הגיוס. משם נשלח לשרות צבאי מפרך ומתיש.

החייל הצעיר הצטיין בשרותו ועלה אט אט בסולם הדרגות. מאחר שחי כל הזמן בחברת גויים, הושפע מהם בהדרגה. הוא נגרר אחריהם, במודע או שלא במודע. במרוצת הזמן נטש הצעיר את התורה והמצוות וחי את חייו ככל חבריו החדשים.

חלפו הימים, והחייל, שביקש לסלול לעצמו מסלול התקדמות צבאי נוח, החליט להמיר את דתו לדת הנוצרית. הוא פנה אל כומר הבסיס, וזה שמח על הציפור השמנה שנפלה לחיקו והזדרז לבצע את טקס המרת הדת.

רעייתו של הצעיר, שהמתינה בקוצר רוח לאות חיים מבעלה, לא ידעה את נפשה כשקיבלה ממנו מכתב המודיע כי המיר את דתו וכי אין בכוונתו לשוב אליה. למקרא המכתב צנחה האישה מעולפת על הריצפה.

לאחר שהתעשתה מעט שלחה לבעלה מכתב ובו ביקשה כי לכל הפחות ייתן לה גט, כדי שתוכל להינשא שנית ולבנות את חייה מחדש. ואולם הצעיר המומר, בעקשנות בלתי-מובנת, סירב בכל תוקף להפצרותיה של אשתו להעניק לה גט.

שליחים שוגרו אליו בבקשות חוזרות ונשנות כי יואיל לשנות את גישתו ולשחרר את אשתו האומללה מחבלי עגינותה, ואולם החייל אטם את אוזניו משמוע.

הסיפור הגיע גם לאוזניו של הגאון רבי יוסף רוזין, הידוע בכינויו 'הרוגוצ'ובי', ששימש רבה של דווינסק באותם ימים.

הגאון גם שמע כי באותה יחידה שבה שוהה הצעיר המומר משרת גם תלמיד ישיבה לשעבר. בו ביום שיגר הרוגוצ'ובי מכתב בהול לאותו תלמיד לשעבר. במכתב הפציר בו כי

ינסה לדבר על ליבו של הקצין באותה יחידה צבאית, בבקשה שישפיע על החייל המומר, שהוא מפקדו, לתת גט לאשתו העגונה ולהתירה מכבליה.

במכתב פירט הגאון הרוגוצ'ובי את חומרת הדבר, והבהיר לחייל את מידת החובה הקוראת לו להתגייס למען המטרה הגדולה – להתיר את האישה מעגינותה ולאפשר לה להינשא מחדש.

ביום שבו קיבל החייל את המכתב הנרגש, נרתם למשימה. תחילה הלך אל הצעיר שהתנצר וישב עימו לשכנוע, בניסיון לרככו. הוא ניסה לשכנעו, אך ללא הועיל. כשראה שאין בכוחו להזיז את הצעיר מעמדתו, החליט לערב את הקצין הממונה עליהם, בבקשת הגאון הרוגוצ'ובי.

למרבה ההפתעה שוכנע הקצין די מהר בנחיצות העניין. הוא פנה אל

לומדים גאולה

מאת מנחם ברוד

טהרת העולם לגאולה

אחד המאורעות הגדולים ששינו את פני העולם הוא המבול. כאשר נח יצא מן התיבה אומרים חז"ל: "עולם חדש ראה". זה היה עולם חדש לא רק מפני שכל מה שהיה בעולם קודם לכן נמחה והוכחד, אלא העולם שלאחר המבול הוא אכן עולם שונה במהותו מהעולם שקדם למבול.

העולם שלפני המבול השחית את דרכו ובכך הביא את קיצו. התורה מדגישה: "כִּי הִשְׁחִית כָּל בְּשָׂר אֶת דְּרָכָו עַל הָאָרֶץ", ומכאן אנו למדים כי השחתת הדרך לא הייתה מנת חלקו של האדם בלבד, אלא של כל היצורים. על כן נגזרה על כולם כליה, והעולם ההוא כולו עבר מן העולם.

המבול כמקווה טהרה

בפשטות, המבול היה עונש על חטאי העולם, ואולם תורת החסידות מגלה בו משמעויות עמוקות יותר, הקשורות להכנת העולם למתן התורה ואף לגאולה העתידה. הבנת המבול כפשוטו מעוררת שאלות רבות. וכי הקב"ה לא היה יכול להמית את היצורים החיים בלי להביא מבול על כל העולם? ולשם מה הוריד מבול במשך ארבעים יום?

מסבירה תורת החסידות (תורה אור תחילת פרשת נח ועוד), שהמבול הוא בבחינת מקווה טהרה. תפקידו העיקרי היה לטהר את הארץ מטומאתה. העולם שלפני המבול השחית את הארץ וטימא אותה, כפי שנאמר: "מְלֶאָה הָאָרֶץ חֲמָס". העולם היה רווי כוחות טומאה רבי עוצמה, שטימאו את הארץ והשחיתו אותה. השמדת החיים בלבד לא הייתה פותרת את הקלקול והטומאה שנוצרו בעולם.

טהרתו של העולם נעשתה על-ידי המבול. הוא ירד ארבעים יום – בדוגמת מי המקווה המטהרים בארבעים סאה. המבול שטף והעביר את רוח הטומאה שהייתה בארץ וטיהר את העולם. הוא סילק ממנו את הקליפות העזות, שהתבצרו בו בעקבות חטאי בני האדם. כך טוהר העולם והוכשר לקיים עליו חיים חדשים.

רמז לכך אנו מוצאים גם בנביא. את הפסוק (יחזקאל כד) "אָרֶץ לֹא מְטַהֵרָה הִיא, לֹא גִשְׁמָה בַיּוֹם זֶעַם", פירשו חז"ל על ארץ ישראל, שלא ירד עליה המבול. הרי שהמבול – עניינו טהרה.

כמו יצורי המים

מוסבר גם כן, שהמבול טיהר במידה מרובה את הטומאה שירדה לעולם בעקבות חטא עץ הדעת, ובכך שימש הכנה והכשרה למתן התורה. הוא עשה את העולם ראוי שאור התורה והמצוות ייקלט וייאחז בו. העולם שקודם המבול לא היה כלי ראוי להשראת הקדושה האלוקית, אך על-ידי המבול נעשתה ההכשרה הראשונית, שכאשר יהודים ילמדו תורה ויקיימו מצוות, תוכל הקדושה להיתפס גם בתוך המציאות הגשמית של העולם.

כמו-כן היה המבול הכנה לגאולה. אחד מייעודי הגאולה הוא: "מְלֶאָה הָאָרֶץ דָּעָה אֶת ה' פְּמִים לַיָּם מְכֻסִּים" (ישעיה יא, ט). המים מסמלים את הכוח האלוקי המחיה ומקיים את הבריאה, ולעתיד לבוא יכסו המים את כל המציאות, עד שכל הבריאה תחוש שקיומה נובע מהחיות האלוקית, כשם שיצורי המים מרגישים שקיומם תלוי במים שהם חיים בתוכם. הכנה לכך הייתה המבול. אז היה העולם כולו מכוסה מים, מעין השלמות שתהיה לעתיד לבוא.

על כן נקרא המבול (ישעיה נד, ט) "מִי נַח", מלשון "נייחא דרוחא" (נחת רוח), ונאמר פעמיים 'נח' ("כִּי מִי נַח זֹאת לִי, אֶשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֵבֶר מִי נַח עוֹד"), רמז ל"נייחא דעילאי ונייחא דתתאי" – נחת לעליונים ונחת לתחתונים, כי המבול טיהר את העולם ועשאו כלי להשראת השכינה ולגילויי הגאולה.

החייל בבקשה, שהיה בה טון של פקודה: "עשה מה שצריך כדי לתת גט לאשתך!". ואף הוסיף בקול סמכותי, שאינו משתמע לשני פנים: "אני רוצה לקבל דיווח בתוך זמן קצר שביצעת את הדבר".

לחייל העייקש לא הייתה ברירה, והוא ניאות לתת גט לאשתו.

כבר באותו היום כתב החייל, בן הישיבה לשעבר, מכתב לגאון ובו פירט את כל אשר אירע. הוא גולל לפניו את סיפור הקצין שהורה לחייל לתת לאשתו גט מייד.

הגאון מיהר להשיב לו במכתב שבו ציין את כל הדברים שיש לעשות כדי שהגט יינתן כדת וכדין, ושלה את המכתב באותו היום לחייל, בן הישיבה לשעבר.

כשקיבל החייל את המכתב ראה להפתעתו כי הגאון צירף סכום כסף גדול "לכיסוי הוצאות הגט", כלשונו. החייל תהה על כך, שכן לא היו אמורות להיות לו הוצאות כלשהן.

המועד שנקבע לעשיית הגט היה ביום ראשון בשבוע. לאחר שהכול כבר הוכן וסודר המתינו הדיינים לחייל שהתנצר, אך זה לא בא. התברר כי שב לסורו וחזר בו מהסכמתו לגרש את אשתו.

החייל, בן הישיבה, ניגש שוב אל המפקד, אך הפעם הגיב האיש בארשת פנים קשוחה. "חדלתי מלעסוק בענייניך", הודיע לחייל היהודי.

באותו רגע נזכר החייל כי בכיסו מונח הכסף ששלח לו הגאון לכיסוי הוצאות. במוחו עלתה המחשבה כי ייתכן שבדיוק לשם כך נשלח אליו הכסף, כדי לתת תמריץ לקצין להפעיל את סמכותו על הבעל הסרבן.

החייל הוציא מכיסו את שטרות הכסף והניחם על שולחנו של המפקד. הוא לא היה צריך לומר מילה. הקצין אסף את השטרות וטון דיבורו השתנה לחלוטין: "אל דאגה. הכול יבוא על מקומו בשלום". הקצין הבהיר לו כי עוד היום יבוא החייל לבית הדין וישלח את הגט.

כך היה. הקצין זימן אליו את החייל הסרבן ופקד עליו ללכת מייד לבית הדין ולשלוח גט לאשתו. הלה נאלץ לעשות זאת, והגט נערך כדת וכדין ונשלח ליעדו.

החייל בן הישיבה נדהם מראיית הנולד של הגאון הרוגוצ'ובי שהקדים רפואה למכה ושלח כסף לכיסוי הוצאות הגט...

(על-פי 'הרוגוצ'ובי')

האדמו"ר נתן את ברכתו. גולדיס בחווה

החסיד שמדבר על הסוס ורוכבו

רבות. "באמצעות הרכיבה על הסוסים הצלחנו לפצח קשיים רבים של מטופלים", אומר גולדיס. "היו מקרים שההורים כבר הרימו ידיים, ודווקא הטיפול בחווה פתר את הבעיה. זה כלי נפלא שבורא עולם העניק לנו, והוא ממחיש שאין מקום לייאוש".

צהלת הסוסים מקדמת את פניו של ר' מנשה גולדיס (37), בבואו לחווה הטיפולית שלו בראשון לציון. מנשה הוא חסיד באיין, תושב בני-ברק, שקיבל את ברכת האדמו"ר שלו להקמת החווה. מביתו שבבני-ברק יוצא גולדיס בכל בוקר לחווה. אחרי סיבוב בקרה הוא והצוות מאכילים את הסוסים ונערכים לקראת בוא התלמידים.

נס בקורונה

הקורונה הביאה אתגרים בלתי-שגרתיים. "היה לנו תלמיד שנכנס שוב ושוב לבידוד, ולא היה יכול לבוא לשיעורים. הבאנו אליו סוס עד חצר ביתו. לא היה גבול לאושרו".

גולדיס עצמו חווה נס גדול. בתחילת עידן הקורונה חלתה רעייתו בנגיף, ילדה לפני הזמן והייתה מונשמת ומורדמת. "היינו זקוקים לניסים גדולים. פניתי לציבור בקריאה להתפלל למענה ולשמור על ההנחיות. התפילות קרעו שערי שמיים. רעייתי נרפאה וגם התינוק, שנולד פג, גדל ומתפתח, ברוך השם".

הסוס והנפש הבהמית

גולדיס מרבה לדבר עם המטופלים על ההשקפה החסידית הקשורה לסוס. "בספר התניא מדובר רבות על הנפש האלוקית והנפש הבהמית", הוא מסביר. "הסוס מסמל את הנפש הבהמית – הוא תמיד ירצה ללכת אחרי הגשמיות. אוכל, מנוחה, והליכה חופשית לאן שירצה. הרוכב מסמל את הנפש האלוקית – הוא שואף להשיג שליטה על הסוס, להוביל אותו, להנהיג".

לפעמים אפילו צפייה בסוסים היא כלי טיפולי, כפי שגולדיס מספר: "בא אלינו ילד שהוריו היו בהליכי גירושין. האווירה בבית השפיעה עליו מאוד, והוא ביטא זאת בהתפרצויות והתנהגויות קשות. ביקשתי מהילד לבוא בבוקר מוקדם ונתתי לו לצפות בסוסים העוסקים במריבותיהם. אמרתי לו שאינני מתערב במריבות שלהם, והצעת לי לנהוג כמוני ולא להתערב במה שאינו בשליטתו. השיעור הזה סייע מאוד לילד והוריד את מפלס החרדה שלו".

השיעורים נמשכים ברצף עד שעות הערב. "הסוסים אינם מתעייפים, ובכל-זאת אנחנו נותנים להם מנוחה אחרי כל סיבוב טיפולי", אומר גולדיס. "בסוף היום אנחנו מחזירים אותם לאורוות, ושם הם אוכלים ונחים. הסוס ישן כשלוש שעות ביממה כשהוא במקום סגור. בטבע – שעה אחת בלבד. הסיבה לכך – הפחד מטורפים". גולדיס מציין כי שנת הסוס מצוינת בתלמוד כמידה הלכתית לשנת עראי.

כלי טיפולי נפלא

איך נראית הרכיבה הטיפולית? גולדיס מסביר כי הטיפול משתנה מתלמיד לתלמיד: "כל תלמיד הוא עולם לעצמו. רוב התלמידים אינם חוששים מהסוסים, ומי שפחדים מקבלים מיקוד טיפולי בהתמודדות עם פחדים. פעמים רבות הפחד מהסוס מביא לידי ביטוי פחדים אחרים, והטיפול מסייע להתגבר עליהם".

לדבריו, שיטת הטיפול הזאת נוחלת הצלחות

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

ברק, רעם וקשת

שאלה: האם בכל פעם שרואים ברק או שומעים רעם צריכים לברך?

תשובה: על הברקים ועל הרעמים נקבעה בתלמוד ברכה מיוחדת: "ברוך... עושה מעשה בראשית", או "ברוך... שכוחו וגבורתו מלא עולם". למעשה, מברכים 'עושה מעשה בראשית' על ראיית הברק, ו'שכוחו וגבורתו' על שמיעת הרעם. לפי ה'ילקוט יוסף', מברכים את אחת הברכות בלבד על שניהם.

אין לברך שוב ושוב באותו יום על כל ברק ורעם. אם התבהרו השמיים לגמרי ואחרי-כך התעננו מחדש ושוב הופיע ברק או רעם – חוזרים ומברכים עליהם אפילו באותו יום. כאשר העננים לא התפזרו עד למחרת, לדעת ה'משנה ברורה' וה'ילקוט יוסף' מברכים שוב אחרי שנת לילה, ואילו ה'קצות השולחן' מפקפק בזה ולדעתו אין לברך.

הרואה קשת בענן מברך "ברוך אתה ה'... זוכר

הברית, ונאמן בבריתו וקיים במאמרו". אפילו לא התפזרו העננים, מברכים על כל קשת נוספת שמופיעה. אסור להסתכל הרבה בקשת, כי היא כעין דוגמה ל"מראה דמות כבוד ה'" (יחזקאל א).

יש אומרים שהרואה קשת לא יספר על כך לחברו, משום שהוא כמוציא דיבה, כי הקשת היא אות שהעולם היה ראוי לאבדון ולמבול.

מי שראה ברק, שמע רעם או ראה קשת אפילו באמצע קריאת שמע (חוץ מפסוק ראשון ו'ברוך שם', וכמובן תפילת העמידה) – יפסיק ויברך, שאם מפני כבוד בשר ודם ויראתו מפסיקים, כל שכן מפני כבוד הקב"ה (זו דעת שולחן ערוך אדמו"ר הזקן. הנהוגים על-פי ה'משנה ברורה' יברכו רק בין הפרקים, והנהוגים על-פי 'כף החיים' יימנעו מלברך אפילו ב'פסוקי דזמרה').

מקורות: ברכות נדא. נטא"ב. חגיגה טזא. רמב"ם פ"י מהל' ברכות. שו"ע או"ח נו"כ סי' טו (שו"ע אדמו"ר הזקן שם), רכז. רכט. סידור אדמו"ר הזקן, סדר ברכת הנהיגן פרק יג (בהוספות לשו"ע ח"א עמ' 346). קצות השולחן סי' טו. שלחן מנחם או"ח ח"א סי' קלא. שו"ע הקצר פרק פו. פסקי תשובות רכזו.

א גיזונטער ווינטער!

חורף בטוח = חורף בריא

עושים ביטוח בגפן בסד וחוזרים לשגרה ברגל ימין!

התקשרו לקבלת הצעה משתלמת: **077.444.7777**

צריך לעשות הכל שיהיה בסדר **גפןבסד**

basad.co.il | 051-244-4777

בריאות | פנסיה | ביטוח חיים | ביטוח נסיעות לחו"ל | משכנתא

למחלקת המודעות (בלבד) של 'שיחת השבוע':
טל' 053-3166532, דוא"ל: m3166532@gmail.com

גם בשנת השמיטה

לא מתפשרים על המגוון!

בלי טריקים, בלי שטיקים.

שמיטה כהלכתה - **אושר עד**

כשרות למהדרין
ביאטה
פגריא אפרתי שלישיא
קצו מלכו חולקת קצו חיות